

© PKP

„Rail Baltica" raudteeühendus: Varssavi-Kaunas-Riia-Tallinn-Helsingi

Uuendades Balti mere ümbruse raudteevõrgustikku, mis kulgeb läbi Eesti, Läti, Leedu ja Poola ning on ühendatud Soomega, muudetakse raudteetranspordi kasutamine piirkonnas atraktiivsemaks. See on „Rail Baltica" projekti eesmärk, mis püüab teha raudteeühenduse Balti riikide ja nende naabermaade vahel koostoimivamaks ning ka kiiremaks ja efektiivsemaks.

„Rail Baltica" on üleeuroopalise transpordivõrgustiku (TEN-T) 27. prioriteetne projekt. See hakkab ühendama nelja 2004. aastal Euroopa Liiduga ühinenud Kesk- ja Ida-Euroopa riiki – Eestit, Lätit, Leedut ja Poolat – ning ulatub ka laevarongi Kaudu veel ühe ELi liikmesriigi Soomeni. „Rail Baltica" ühendab tulevikus omavahel Varssavi, Kaunase, Riia, Tallinna ja Helsingi.

Projekt kindlustab ainsa raudteeühenduse Baltimaade ja Poola vahel, olles üliolulise lüliks Baltimaade ja teiste ELi maade vahel, näiteks Saksamaaga lääne pool ning teiste Kesk- ja Ida-Euroopa riikidega lõuna pool. „Rail Baltica" eesmärk on ka kindlustada ühendus Euroopa rööpmevahestandardiga raudtee (kasutusel kogu Euroopas, kaasa arvatud Poolas) ja laiarööpmelise raudtee vahel, mis on kasutusel Baltikumis ning naabermaades, eriti Venemaal. „Rail Baltica" saab pakkuda ka olulist kaubateeühendust ELi ja Venemaa vahel.

Üks varasem uuring näitab, et projekt tooks kasu peamiselt kaubarongiliiklusele, sest Baltimaade rahvaarv on suhteliselt väike (kokku alla 8 miljoni). Uuringu andmed ning Balti riikide vajadus nüüdisajastada transpordi infrastruktuure on ajendanud koordineerijat lähenema projektile samm-sammult. Selline lähenemine tähendab, et projekti esimeses astmes pannakse niipea kui võimalik käima kavandatud põhiliini rongiliiklus, kiirusega kuni 120 km/h. Kui see prioriteet on saavutatud, saab liini hiljem uuendada kohaseks Euroopa rööpmevahestandardile ja suuremale kiirusele.

„Rail Baltica" teostumisele aitavad kaasa kuus eriprojekti, mida rahastatakse TEN-T programmi kaudu 2007.–2013. a.

Infomaterjal: TEN-T prioriteetprojekt 27 ([1])

Vahemaa	1142 km
Kavandatud reisi kestvus	10–12 tundi kaubavagunite puhul
Esimese etapi hinnanguline lõpetamine	2013
Hinnanguline kogu töö valmimine	2020
Ligikaudne kogumaksumus	3,2 miljardit eurot

([1]) Andmed pärinevad väljaandest „TEN-T prioriteediprojektide elluviimine – eduraport, mai 2008".

Energeetika ja transpordi peadirektoraat
EUROOPA KOMISJON

Saage tuttavaks koordineerijaga: Pavel Telička

Pavel Telička on „Rail Baltica" ühenduse Euroopa koordineerija. Varem on ta töötanud diplomaadina Tšehhoslovakkia, hilisemas Tšehhi välisministeeriumis, juhtides läbirääkimisi Tšehhi Vabariigi ühinemisel Euroopa Liiduga, ning ta oli ka esimene Tšehhi Vabariigi alaline esindaja Euroopa Liidu juures. Mais 2004 määrati ta Tšehhi esimeseks Euroopa Komisjoni volinikuks. „Baltimaade solidaarsuse ja Euroopa ühtekuuluvuse huvides on väga tähtis, et Balti riikide vahel on kvaliteetne transpordiühendus," ütles Pavel Telička 2007. aasta arenguaruandes.

Mida projekt hõlmab?

Marsruudi on paika pannud asjaosalised ELi liikmesriigid (vt kaardilt). Poola pakkus välja, et tee kulgeks Białystokist Ełkisse ja seejärel Leetu, vältides niiviisi keskkonnamuutustele tundlikku piirkonda Rospuda orus.

Leedus ehitatakse uus Euroopa standardile vastava rööpmelaiusega raudtee Poola piirist Marijampolėni, kus tuleb paigaldada laiarööpmelisele raudteele üleminekuks vajalikud seadmed. Leedul avaneb ka võimalus luua vajalik intermodaalne terminal.

© iStockphoto

© Ziemeļlatvija/Aivis Dubāns

Riia ja Valga vahelise reisijateühenduse taasavamise tähistamine aprillis 2008.

Lätis uuendatakse kaht piiriületusala: lõuna poolt Leedu piirist Jelgavani ning põhja poolt Eesti piirist kuni Valmierani, samuti uuendatakse keskne ala Riiast Valmierani. Raudteetransiiti täiustatakse ka pealinnas Riias, mis on Baltimaade suurim linn.

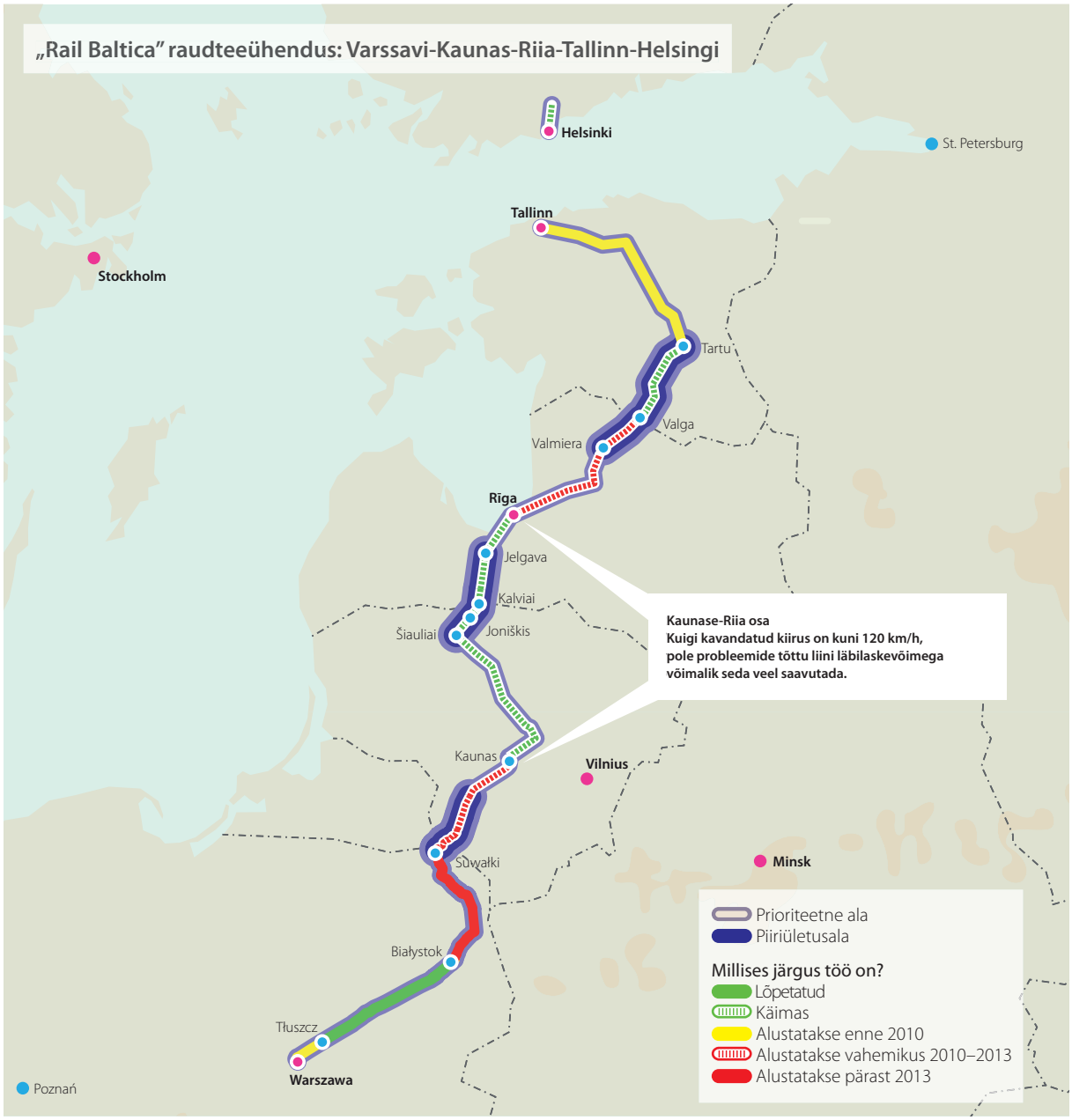
Eesti võimud plaanivad peaasjalikult uuendada raudteelõiku Valgast Tartuni ning täiustada Valga raudteejaama ja selle ümbruse infrastruktuuri.

Mis on projektist kasu?

Balti riikide vaheline raudteeühendus tagab parema ühenduse Poolaga ja kogu ELi ühisturuga. Uutel ELi liikmesriikidel avaneb parem võimalus integreeruda laienenud ELiga ning osaleda kaalukamalt Euroopa kaubaveotranspordis.

Kaubaveole on uuendatud raudteevõrgust suur kasu. Suureneb liini üldine läbilaskevõime, võimaldades palju rohkem Balti riikide kaudu tehtavaid kaubavedusid. See aitab suurendada kaubavahetust teiste ELi liikmesmaade ja kolmandatest riikidest naabritega. Tähtis on ka keskkonnaalane kasu, sest väheneb õhu saastatus, kui kaubaveod suunatakse piirkonna ülekoormatud teedevõrgust ära.

Liini uuendus toob kasu ka reisijatele, sest reisiks kulub vähem aega. Uuendamise tulemusena hakkab raudteetransport maanteetranspordile tulevikus enam konkurentsi pakkuma.

KO-81-07-108-ET-D

© ELTA

„Rail Baltica" ehituse algust sümboliseeriva mälestussamba avamine Leedu-Poola piiril Mockawa jaamas 23. juulil 2007.

Mida praeguseks on saavutatud?

„Rail Baltica" projekt on ikka veel planeerimis- ja kavandamisjärgus. 2007. aasta algul valmis välisel töövõtjal teostatavusuuring, mis tõi esile uuendatud „Rail Baltica" liini märkimisväärse kasu transiitvedudele. Pärast aegnõudvaid arutlusi on „Rail Baltica" partnermaad nüüdseks marsruudi osas kokku leppinud ja nõustunud projekti paigutama oma finantsvahendeid. Seda toetatakse finantseerimisega ELi TEN-T fondide eraldustest ja ELi Ühtekuuluvusfondist. Lisaks on transpordiministrid allkirjastanud piiriülesed lepingud kolme riigi piire arvestades, mis võimaldab laekumist TEN-T fondidest piirialade tarvis. Raudteerööbaste asendamine algab Eestis 2008. a esimesel poolel ning varsti pärast seda ka teistes liikmesriikides. Uued kaubaveod algavad 2008.–2009. a ning esimesed uuenenud reisijateveod algasid Riia ja Valga vahelise liini taasavamisega aprillis 2008.

Täieliku 2006. –2007. aastaaruande projekti kohta leiab aadressil http://ec.europa.eu/ten/transport/coordinators/index_en.htm

© Euroopa Ühendus, 2008
Reprodutseerimine on lubatud, kui allikaviide on kooskõlastatud.

Välja andnud
Energeetika ja transpordi peadirektoraat
Euroopa Komisjon – BE-1049 Brüssel
http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/index_en.html